

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فضیلت سلام و طعام دادن

(ترجمه)

از عبد الله بن عمرو رضی الله عنه روایت است که گفت: مردی از رسول الله صلی الله علیه وسلم پرسید:

«أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ؟ قَالَ: تُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَتُقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ» (رواه بخاری)

ترجمه: اسلام چه کسی بهتر است؟ فرمود: اسلام کسی که به آشنا و بیگانه سلام گوید و طعام دهد.

مفهوم حدیث

این حدیث شریف متضمن دو امر می‌باشد: یکی طعام دادن و دیگری گفتن سلام به کسی که آن را بشناسی و یا شناسی. این دو امر از مبدأ اسلام سرچشمه گرفته و این نظام اسلام است که ارتباط پیروان خود را به دوستی و محبت، وحدت و یک پارچگی چنین تنظیم کرده که هرگاه دو مسلمان باهم رو برو شوند و لو باهم معرفت نداشته باشند، اما منحیث یک مسلمان باید به یک دیگر سلام بدهند و سلام به معنای دعای خیر است، چنانچه گفته می‌شود «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ» یعنی سلامتی، رحمت و برکات الله سبحانه و تعالی بر تو باشد. گرچه حکم آن سنت است؛ لیکن به واسطه سلام گفتن، محبت مسلمان در دل مسلمان ایجاد می‌شود، مانند این که تحفه دادن محبت تحفه‌دهنده را در دل برادر مسلمانش ایجاد می‌کند. پس کسی برای شما دعای خیر می‌کند، لازم است که شما نیز برایش دعای خیر داشته باشید؛ زیرا جزای احسان احسان است. از همین لحاظ در اسلام عزیز حکم جواب سلام واجب می‌باشد. ...

اما در قسمت طعام دادن باید گفت که از یک طرف توسط آن ضرورت شخص بیچاره و یا فقیر مرفوع می‌گردد و از سوی دیگر مسلمان ذریعه آن رضایت الله سبحانه و تعالی را به دست می‌آورد. بدین اساس اسلام عزیز بالای سرمایه‌داران، دور ساختن ضروریات فقراء را واجب قرار داده و دولت اسلامی توسط سلطه و قدرت خود آن را عملی ساخته، زکات و صدقات مال را از صاحبان ثروت گرفته، برای فقراء توزیع می‌نماید. لیکن اگر در میان مسلمانان دولت اسلامی موجود نباشد، ثروت‌مندان خودشان به طعام دادن فقراء و مرفوع ساختن حاجات آن‌ها اقدام نمایند، بالخصوص در این زمانه که مسلمانان دولتی ندارند، مراقب حال شان باشد، زکات را از ثروت‌مندان گرفته و برای فقراء توزیع نماید، حتی در سرزمین‌های مسلمانان چنین دولتی اصلاً وجود ندارد که به مرفوع ساختن ضروریات فقراء اقدام نماید. بنابر این، برای ثروت‌مندان مسلمان لازم است تا در مورد ادای زکات که بالای‌شان فرض است تلاش نمایند و بر همه مسلمانان فرض است تا در اقامه دولت اسلامی که الله سبحانه و تعالی آن را فرض گردانیده اقدام نمایند.

خلاصه حدیث

شخص مسلمان توسط خیرات و صدقات فرضی و نفلی به الله سبحانه و تعالی تقرب حاصل می‌نماید و این امر (ادای زکات) یکی از فرایض مهم بالای اغنیاء بوده که در وجود دولت اسلامی از آن‌ها گرفته شده و به صورت منظم برای

فقراء توزیع می‌گردد. اما امروز چون دولت اسلامی وجود ندارد، ثروت مندان مسلمان باید خودشان به این فریضه اقدام نمایند.